

Gizli Kameralar Mahremiyeti ve Özel Hayatı Tehdit Ediyor

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun devreye girmesiyle birlikte, vatandaşların görüntü ve seslerinin izinsiz kaydedilmesine ilişkin cezaların arttığı bildirildi. - 23.12.2019

Teknolojinin gelişmesiyle boyutları küçülen, her türlü eşyanın içerisine yerleştirilebilecek hale gelen gizli kameraların, kişilerin özel hayatına yönelik önemli bir tehdit oluşturduğuna dikkati çeken uzmanlar, bu tür ekipmanları yurt dışından yasa dışı yollarla getiren veya temin edenlerin kaçakçılık suçu işlediğini, bu konuda ağır cezalar aldığını kaydetti.

Bilişim Grubu Başkanı ve KVKK uzmanı Şenol Vatansever, gizli kameraların geçmişte daha çok casusluk faaliyetlerinde kullanıldığını, gelişen teknolojiyle birlikte gittikçe boyutlarının küçüldüğünü söyledi.

Bu tür kameraların kolay ulaşılabilir ve uygun maliyetli olarak gündelik hayat içerisinde farklı alanlara daha fazla girmeye başladığına dikkati çeken Vatansever, "Gizli kameralar, lens ve hafıza kartının sığdırılabildiği her türlü eşyanın ve aksesuarın içerisine yerleştirilebilir hale geldi. Gizli kameralar artık kalem, anahtarlık, çakmak, gözlük, düğme, rozet, broş, kravat, kol saati, duvar saati, oda spreyi, yangın sensörü, duman dedektörü, ayna, uydu alıcısı, ampul, askılık, saksı, oyuncak ve daha birçok nesne içerisinde yer alabiliyor. Sessiz çalışabilen bu gizli kameralar kullanım tercihlerine göre fotoğraf ve video çekebiliyor, ses kaydı alabiliyor." diye konuştu.

Vatandaşların, bulunduğu ortamda iradeleri dışında gizli kamera veya mikrofon bulunmadığından emin olmaları için yanlarında uygun maliyetli kablosuz bir radyo frekans tarayıcı dedektör taşıyabileceklerini dile getiren Vatansever, kablosuz gizli kameraların elektromanyetik dalga yayma özelliğiyle bu dedektörler tarafından tespit edilebileceğini kaydetti.

Vatansever, gizli ses kaydı alınma ihtimaline karşı arka planda gürültü yapılmasının önerildiğini aktararak, “Musluktan akan su sesi veya benzer nitelikte doğa, kuş, deniz sesleri içeren videolar ile neredeyse tüm gizli ses kayıtlarını engelleyebilirsiniz. Bulunduğunuz ortamdaki aynanın iki yönlü olup olmadığını basit bir biçimde tespit edebilirsiniz. Parmağınızı aynanın yüzeyine koyduğunuzda, parmağınız ile yansıması arasında boşluk varsa normal bir ayna, boşluk yoksa iki yönlü ayna olarak değerlendirilebilir.” şeklinde konuştu.

“AVM'deki kameralar gizli konumlandırılmaz”

KVKK Uzmanı avukat ara bulucu Murat Keçeciler ise Türkiye'ye gizli kayıt yapan kameralar ile gizli ses kaydı yapan sistemlerinin sokulması ve bunların ticaretin yapılmasının ilgili gümrük ve diğer mevzuat uyarınca suç olduğunu belirtti.

Bu tür teknik takip cihazları ve teknolojilerinin, devletin güvenlik ve istihbarat birimleri dışında temin edilmesi, bulundurulması ve bunlarla kayıt yapılmasının yasak olduğunu vurgulayan Keçeciler, “Öncelikle, bu tür ekipmanları yurt dışından yasa dışı yollarla getiren ve temin edenlerin kaçakçılık suçunu işleyecekleri açık. Emniyet Genel Müdürlüğü Kaçakçılık Büro Amirliği birçok kez yapmış olduğu operasyonlarla bu tür cihazları, yurt dışından getiren ve ticaretini yapan kişileri tutuklamış ve adliyeye sevk etmiştir.” dedi.

Keçeciler, başta Anayasa olmak üzere, Medeni Kanun ve Türk Ceza Kanununda kişilerin özel yaşamının gizliliğinin sıkı kurallar ile koruma altına alındığını kaydetti.

Medeni Kanuna göre yasa dışı yollar ile görüntüsü alınan veya sesi kaydedilen vatandaşların maddi ve manevi tazminat ile elde edilen görüntülerinin yayınlanmasını engellenmesini talep etme haklarının olduğunu anımsatan Keçeciler, şunları kaydetti:

“Türk Ceza Kanunun 134'üncü maddesi de kişilerin özel hayatının gizliliğini ihlal eden kimsenin, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılacağı hüküm altına almış olup, bu suçun görüntü veya seslerin kayda alınması suretiyle işlenmesinde ise ceza bir kat artırılabacaktır. Kişilerin özel hayatına ilişkin görüntü veya sesleri hukuka aykırı olarak

ifşa edenler ise iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılacaktır. Görüldüğü üzere yasa dışı şekilde görüntü ve ses kaydı ciddi cezalara tabi tutulmuştur. Türk Ceza Kanunu kişisel verilerin yasa dışı olarak kaydedilmesini de yaptırıma tabi tutmuştur. Kişilerin görüntüleri ve seslerinin kişisel veri olduğu tartışmasızdır. Aynı şekilde '6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu' aydınlatma yükümlülüğüne uymadan kişisel verinin elde edilmesi durumunda ve veri güvenliği yükümlülüğünü ihlal edilmesi hallerinde ciddi para cezaları öngörülmüştür. Bu nedenle, yaklaşık bir milyon lira gibi para cezası ile karşılaşmak istemeyen şirketlerin, kurumların, hastanelerin, taksicilerin ve özellikle AVM gibi kamuya açık alanları işleten işletmecilerin, güvenlik nedeniyle kullandıkları kamera kayıt sistemlerinin gizli kamera olarak konumlandırılmaması gerekmektedir. Kişisel Verilerin Korunması Kurumu aldığı ilke karar uyarınca; kamera ile kayıt yapılan alanlarda, kamera ile kayıt yapıldığının ilgili kişilerin göreceği şekilde tabelalar ile bildirmesini, kameraların kişiler tarafından açıkça görülecek açılarda yer almasını zorunlu kılmıştır.”

“Yasa dışı toplanan deliller mahkemece dikkate alınmıyor”

Avukat Keçeciler, mekanlarda kameralar ile ses kaydı yapıldığına dair uyarıların herkesin görebileceği panolarda yer alması gerektiğini, bu kameraların soyunma kabini ve tuvalet gibi özel alanlara kesinlikle konulmaması gerektiğini bildirdi.

Casus kameraların daha çok eş ve sevgilerin takibinde sıklıkla kullanıldığını, boşanma davası açılmadan önce kendilerini aldattıklarını düşündükleri eşleri takip etmek amacıyla gizli görüntü ve ses kaydı yapan cihazlar temin etmelerine, akıllı telefonlara yükledikleri yasa dışı yazılımlar vasıtasıyla takip etmelerine sıklıkla rastlanıldığını ifade eden Keçeciler, “Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 189. Maddesi uyarınca hukukun belirlediği sınırlar dışında elde edilen tüm deliller mahkeme tarafından dikkate alınmayacaktır. Bu nedenle Yargıtay geçmiş kararlarında eşlerin birbirine sadakat yükümlülüğünü özel hayatın gizliliğinden üstün tutan görüşünü terk etmiştir. Yargıtay ortak konutta yapılan dinleme ve kayıtların hukuken delil olmasına cevaz veren görüşünü de değiştirmiştir. Bu nedenle eşini dinlemek veya takip ettirmek isteyenlerin hem hukuken geçerli bir delil elde edemeyeceklerini hem de suç işleyeceklerini gözden çıkarmamaları gerekmektedir.” değerlendirmesini yaptı.

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA